

Sygn. akt IV U 1949/12

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 28 marca 2013r.

Sąd Okręgowy w Elblągu Wydział IV Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Renata Żywicka

Protokolant: sekr.sądowy Jolanta Fiedorowicz

po rozpoznaniu w dniu 28 marca 2013r. w Elblągu

na rozprawie sprawy

z odwołania S. K.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w E.

z dnia 22/05/2012 r. znak: (...)

o prawo do emerytury

zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznaje wnioskodawcy S. K. prawo do emerytury poczynając od dnia 3 kwietnia 2012 roku.

Sygn. akt IV U 1949 /12

UZASADNIENIE

S. K. odwołał się od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w E. z dnia 22 maja 2012r, znak (...), którą odmówiono wnioskodawcy prawa do emerytury tytułu pracy w szczególnych warunkach .

W uzasadnieniu odwołania skarżący wniósł o zaliczenie okresu pracy w szczególnych warunkach od 16 listopada 1970r. do 30 czerwca 1973 r. w Zakładzie (...) w S. na stanowisku ślusarz.

W odpowiedzi na odwołanie pozwany Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w E. wniósł o jego oddalenie. Pozwany powołał przepisy ustawy z dnia 17.12.1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U. Nr 153 ,poz.1227 z późn. zm.) oraz Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 07.02.1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz.U.Nr 8, poz. 43 z późn. zm.) wskazując, iż wnioskodawca wykazał jedynie 14 lat 5 miesięcy i 20 dni okresów pracy w szczególnych warunkach .

Sąd ustalił i zważył, co następuje:

Skarżący S. K. ur. (...) wystąpił w dniu 03 kwietnia 2012r. do pozwanego organu rentowego z wnioskiem o ustalenie uprawnień do emerytury. Z oświadczenia wnioskodawcy wynikało, iż nie pozostaje w stosunku pracy oraz nie jest członkiem otwartego funduszu emerytalnego.

Po przeprowadzeniu postępowania wyjaśniającego pozwany ustalił, iż na dzień 01.01.1999r. skarżący legitymuje się 25 letnim okresem ubezpieczenia, nie przystąpił do OFE oraz nie pozostaje w stosunku pracy. W ocenie pozwanego nie wykazał on jednakże żadnego okresu pracy w szczególnych warunkach .Organ rentowy przyjął za udowodniony

okres pracy wykonywanej w warunkach szczególnych na stanowisku mechanika napraw pojazdów samochodowych w Przedsiębiorstwie (...) w O. w okresie od 12 listopada 1973r. do 17 grudnia 1978r. , od 23 lipca 1979r. do 14 lutego 1982r. , od 17 marca 1982r. do 09 sierpnia 1982r. i od 01 września 1982r. do 21 grudnia 1986r. oraz na stanowisku kierowcy o dopuszczalnej masie całkowitej powyżej 3,5 tony w (...) Zakładzie (...) w I. w okresie od 22 sierpnia 1990r. do 26 września 1992r. , tj. łącznie 14 lat , 5 miesięcy i 20 dni .

Pozwany nie uwzględnił bowiem jako pracy w szczególnych warunkach okresu zatrudnienia wnioskodawcy w Zakładzie (...) w S. w okresie od 16 listopada 1970r. do 30 czerwca 1973r. na stanowisku ślusarza , podnosząc ,że przedstawione przez ubezpieczonego 2 angaże , podanie o przyjęcie do pracy , kserokopia PIT za 1992r. oraz legitymacja ubezpieczeniowa dla członków rodziny pracownika nie stanowią środków dowodowych potwierdzających okres pracy w szczególnych warunkach w latach 1970-1971r.

Na tej podstawie decyzją z dnia 22 maja 2012r. pozwany odmówił wnioskodawcy prawa do emerytury .

/dowód: wniosek k. 1- akt rentowych ,świadczenia wykonywania prac w szczególnych warunkach k.6-8 a.r, raport ustalenia uprawnień do świadczenia k.16-18 a.r, świadectwa pracy w aktach kapitału początkowego , oraz w aktach o świadczenie przedemerytalne , decyzja k.19a.r , postanowienie k. 20 ar. /

Wnioskodawca nie zgodził się z powyższą decyzją wnosząc odwołanie , w którym wskazał , że od 16 listopada 1970r. do 30 czerwca 1973 r. był zatrudniony w Zakładzie (...) w S. na stanowisku ślusarz. Na rozprawie w dniu 22 listopada 2012r. ubezpieczony wniósł dodatkowo o zaliczenie okresu zatrudnienia od 22 grudnia 1986r. do 08 września 1990r. w (...) O.-Placówka I. na stanowisku mechanika pojazdów samochodowych , wskazując ,że praca odbywała się generalnie w kanałach .

W ocenie Sądu odwołanie wnioskodawcy zasługiwało na uwzględnienie.

Zgodnie z art. 24 ust. 1 ustawy z dnia 17.12.1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U.Nr 39, poz. 353 z późn. zm.) ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948r. przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku emerytalnego, wynoszącego co najmniej 60 lat dla kobiet i co najmniej 65 lat dla mężczyzn, z zastrzeżeniem art. 46, 47, 50, 50a i 50e i 184.

W myśl art. 184 ust. 1 ww. ustawy ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948r. przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32, 33, 39 i 40, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy osiągnęli:

- 1) okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymagany w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 60 lat - dla kobiet i 65 lat - dla mężczyzn oraz
- 2) okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art. 27.

Ust. 2 Emerytura, o której mowa w ust. 1, przysługuje pod warunkiem nieprzystąpienia do otwartego funduszu emerytalnego albo złożenia wniosku o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa oraz rozwiązania stosunku pracy - w przypadku ubezpieczonego będącego pracownikiem.

Stosownie do § 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 07.02.1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz.U.Nr 8, poz. 43) pracownik, który wykonywał prace w szczególnych warunkach, wymienione w wykazie A, nabywa prawo do emerytury, jeżeli spełnia łącznie następujące warunki: osiągnął wiek emerytalny wynoszący: 55 lat dla kobiet i 60 lat dla mężczyzn oraz ma wymagany okres zatrudnienia, w tym co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach.

Zgodnie zaś z § 3 rozporządzenia za okres zatrudnienia wymagany do uzyskania emerytury, zwany dalej „wymaganym okresem zatrudnienia”, uważa się okres wynoszący 20 lat dla kobiet i 25 lat dla mężczyzn, liczony łącznie z okresami równorzędnymi i zaliczanymi do okresów zatrudnienia.

W myśl § 2 ust. 1 rozporządzenia okresami pracy uzasadniającymi prawo do świadczeń na zasadach określonych w rozporządzeniu są okresy, w których praca w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze jest wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy.

Z powyższego wynika, iż skarżący nabyłby prawo do wcześniejszej emerytury w przypadku łącznego spełnienia przesłanek:

- ukończenia wieku 60 lat
- legitymowania się łącznym okresem ubezpieczenia w wymiarze co najmniej 25 lat, przypadającym na dzień 01.01.1999r.;
- legitymowania się 15 letnim okresem pracy wykonywanej w szczególnych warunkach, przypadających na dzień 01.01.1999r.;
- nieprzystąpienia do otwartego funduszu emerytalnego;
- rozwiązania stosunku pracy.

Poza sporem w sprawie było, iż skarżący S. K. ma ukończone 60 lat, na dzień 01.01.1999r. legitymuje się ponad 25 letnim okresem ubezpieczenia, nie jest członkiem otwartego funduszu emerytalnego oraz nie pozostaje w stosunku pracy. Spornym pozostawało czy skarżący na dzień 01.01.1999r. legitymuje się 15 letnim okresem pracy wykonywanej w szczególnych warunkach.

Wnioskodawca domagał się doliczenia do okresów pracy w szczególnych warunkach zatrudnienia w Zakładzie (...) w S. w okresie od 16 listopada 1970r. do 30 czerwca 1973r. na stanowisku ślusarza oraz zatrudnienia w (...) O. P. w I. od 22 grudnia 1986r. do 08 września 1990r. na stanowisku mechanika pojazdów samochodowych .

Na okoliczność zatrudnienia w Zakładzie (...) w S. , wnioskodawca przedłożył świadectwo pracy wystawione przez pracodawcę w dniu 14 lipca 1981r. potwierdzające jego zatrudnienie na stanowisku ślusarza/ k. 10 a.r / oraz angaż , z których wynikało ,że w spornym okresie był zatrudniony na stanowisku ślusarza remontowego .

Faktem jest, iż rozporządzenie RM z 07.02.1983r. w § 2 ust. 2 wymaga by okresy pracy w szczególnych warunkach zostały potwierdzone przez zakład pracy w świadectwie wykonywania pracy w szczególnych warunkach lub też w „zwykłym” świadectwie pracy z odpowiednią adnotacją. Niemniej jednak należy zauważyć, iż świadectwo pracy nie ma mocy wiążącej zarówno dla pozwanego, jak i dla Sądu. Nie jest ono bowiem dokumentem urzędowym w rozumieniu art. 244 § 1 i 2 k.p.c., gdyż podmiot wydający to świadectwo nie jest organem państwowym ani organem wykonującym zadania z zakresu administracji państwowej, a tylko dokumenty wydane przez te organy stanowią dowód tego, co zostało w nich urzędowo poświadczane. W postępowaniu sądowym świadectwo pracy traktuje się jako dokument prywatny w rozumieniu art. 245 k.p.c., który stanowi jedynie dowód tego, że osoba, która je podpisała, złożyła oświadczenie zawarte w dokumencie. Dokument taki podlega kontroli zarówno co do prawdziwości wskazanych w nim faktów, jak i co do prawidłowości wskazanej podstawy prawnej. Tak więc wnioskodawca posiada uprawnienie do wykazania innymi dowodami, iż stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywała pracę w szczególnych warunkach, tym bardziej, iż zgodnie z utrwalonym w judykaturze poglądem, w sądowym postępowaniu odwoławczym możliwe jest ustalenie okresów zatrudnienia także w oparciu o inne dowody niż dowód z zaświadczenia zakładu pracy (uchwała SN z dnia 21.09.1984r. III UZP 48/84 LEX nr 14630, uchwała SN z dnia 10.03.1984r. III UZP 6/84 LEX nr 14625).

W toku postępowania sądowego skarżący wniósł o przesłuchanie w charakterze świadków J. B. i E. K. na okoliczność zatrudnienia wnioskodawcy w szczególnych warunkach w Zakładzie (...) w S..

Świadkowie zeznali ,że wnioskodawca jako ślusarz pracował przy naprawie traków w przedsiębiorstwie drzewnym. Remont polegał na demontażu , naprawie , spawaniu , malowaniu oraz ponownym montażu części maszyny. Wnioskodawca był zatrudniony na cały etat .

/ dowód : zeznania świadka J. B. e-protokół rozprawy z dnia 22 listopada 2012r. - 00:13:32 do 00:24:09, zeznania świadka E. K. e-protokół rozprawy z dnia 22 listopada 2012r. - 00:24:21 do 00:30:55 /

Wskazać należy , że zgodnie załącznikiem Nr1 do Zarządzenia Nr16 Ministra Rolnictwa , Leśnictwa i Gospodarki Żywnościowej z dnia 31 marca 1988 r. w sprawie stanowisk pracy , na których wykonywane są prace w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. Nr2 z 04 listopada 1988r.) w Dziale VI – Leśnictwo i Przemysł drzewny , poz. 4, pkt 16 wymienia stanowisko ślusarza jednak przy pracach przy suchej destylacji drewna i węgla aktywnego, a takiej pracy wnioskodawca bezspornie nie wykonywał .

Dlatego też okres zatrudniania Zakładzie (...) w S.- Warsztat (...) w M. w okresie od 16 listopada 1970r. do 30 czerwca 1973r. na stanowisku ślusarza nie może być zaliczony do prac w szczególnych warunkach .

Odnosząc się do drugiego okresu – zatrudnienia ubezpieczonego w szczególnych warunkach od 22 grudnia 1986r. do 08 września 1990r w (...) O. P. w I. , wnioskodawca wniósł o przesłuchanie w charakterze świadków M. B. i J. K. .

Świadkowie M. B. i J. K. zeznali ,że skarżący w latach 1986-1990 pracował w warsztacie samochodowym .Był brygadystą pracującym w weekendy/ od poniedziałku do piątku pracował jako mechanik / . Jego praca polegała na rozdzieleniu obowiązków między pracowników ,a następnie udawał się do pracy razem z nimi . W warsztacie wykonywało się prace w większości w kanałach remontowych gdyż naprawiane były silniki resory , skrzynie biegów , głównie w autobusach , a także w samochodach ciężarowych . W warsztacie znajdowały się 4 kanały i piąty zewnętrzny . Warsztat wykonywał tzw. naprawy bieżące , które polegały na remontach podwozia . Naprawy główne były wykonywane przez zakład zewnętrzny .Jako brygadzysta sporządzał po godzinach pracy raportyienne , co zajmowało mu od 30 minut do godziny czasu dziennie .

Wnioskodawca sporadycznie jeździł również pogotowiem technicznym . W firmie uprawnionych było do tego 2-óch lub 3-óch kierowców . Wyjazdy zdarzały się rzadko , gdyż autobusy miały krótkie trasy , głównie I. – Z. oraz do L. . Wnioskodawca był zastępczym kierowcą pogotowia technicznego , zastępował świadka J. K. ,który był głównym kierowcą pogotowia technicznego. Pogotowie techniczne wyjeżdżało do poważniejszych awarii . Jeśli był to drobniąg, to kierowca pogotowia zawoził koło , a kierowca autobusu wymieniał je samodzielnie .

/ dowód : zeznania świadków k: 29-31 a.s. /

Sąd dał wiarę zeznaniom powyższych świadków , albowiem są one spójne , logiczne i wzajemnie się uzupełniają . Na uwagę zasługuje fakt ,ze świadkowie byli zatrudnieni przez cały okres zatrudnienia wnioskodawcy w (...) O. i na co dzień stykali się z wnioskodawcą przy wykonywaniu obowiązków pracowniczych .

Podkreślenia wymaga ,że z akt osobowych wynika ,iż pracodawca wystawił wnioskodawcy świadectwo pracy w szczególnych warunkach tylko za okresy od 12 listopada 1973r. do 17 grudnia 1978r , od 23 lipca 1979r. do 14 lutego 1982r. , od 17 marca 1982r. do 09 sierpnia 1982r. i od 01 września 1982r. do 21 grudnia 1986r. na stanowisku mechanika napraw pojazdów samochodowych /zatrudnionego wyłącznie w kanałach remontowych / zgodnie z Wykazem A Dział XIV , poz. 16 pkt1 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 07 lutego 1983r. (Dz.U. Nr 8, poz.43) na stanowisku wymienionym w Wykazie A , Dział XIV ,poz. 16 pkt2 stanowiącego załącznik Nr 64 do Zarządzenia Ministra Komunikacji z dnia 29 czerwca 1983r. w sprawie prac w szczególnych warunkach w zakładach pracy resortu komunikacji , których wykonywanie uprawnia do niższego wieku emerytalnego (Dz. U. Min. Komunikacji NR 10 , poz. 77 zez zm.).

W aktach osobowych znajduje się podanie ubezpieczonego o skierowanie go na kurs kategorii „D”, w którym motywuje on swoją prośbę tym, że jest kierowcą pogotowia technicznego oraz wyjeżdża do rejestracji autobusów opatrzone datą 25 września 1987r.

W aktach osobowych znajdują się również angaże za sporny okres, które wskazują na zatrudnienie wnioskodawcy jako pracownika Stacji Obsługi, mechanika Stacji Obsługi oraz p.o. brygadzysty SO / soboty, niedziele oraz w przypadku choroby / angaż z 06 maja 1986r. / .

Akta osobowe zawierają również umowę zlecenia zawartą z wnioskodawcą w dniu 01 marca 1989r. dotyczącą wykonywania okresowo dodatkowych czynności w postaci obsługi urządzeń specjalnych pogotowia technicznego. W umowie wyraźnie wskazano, że powyższe czynności nie wchodzą w zakres obowiązków pracowniczych wynikających ze stosunku pracy.

Zdaniem Sądu należało dać wiarę wnioskodawcy i świadkom, że co najmniej do dnia zawarcia tej umowy, wnioskodawca wykonywał czynności kierowcy pogotowia technicznego tylko sporadycznie, co pozwala na przyjęcie, że stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał prace mechanika pojazdów samochodowych / w kanałach remontowych /, a więc ponad ustalone w świadectwie wykonywania prac w szczególnych warunkach okresy. Dodatkowo należy podkreślić, że nie przekreślają tych ustaleń również sporadyczne wyjazdy do rejestracji autobusów, skoro było ich w firmie 35, to biorąc pod uwagę okresowość przeglądów technicznych, nie mogły być one częste.

Zwrócić należy też uwagę, że fakt pełnienia przez skarżącego obowiązków p.o. brygadzysty również nie przekreśla możliwości uznania tych prac za prace w szczególnych warunkach, gdyż świadkowie potwierdzili, że wnioskodawca był brygadzystą pracującym i wykonywał wszystkie prace razem z innymi mechanikami.

W ocenie Sądu zeznania wnioskodawcy, akta osobowe oraz zeznania przesłuchanych świadków dają podstawę do przyjęcia, iż skarżący w spornym okresie stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał prace w szczególnych warunkach - na stanowisku mechanika pojazdów samochodowych / praca wyłącznie w kanałach remontowych / zgodnie z Wykazem A Dział XIV, poz. 16 pkt1 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 07 lutego 1983r. (Dz.U. Nr 8, poz.43) na stanowisku wymienionym w Wykazie A, Dział XIV, poz. 16 pkt2 stanowiącego załącznik Nr64 do Zarządzenia Ministra Komunikacji z dnia 29 czerwca 1983r. w sprawie prac w szczególnych warunkach w zakładach pracy resortu komunikacji, których wykonywanie uprawnia do niższego wieku emerytalnego (Dz. U. Min. Komunikacji NR 10, poz. 77 ze zm.).

Mając powyższe na uwadze Sąd uznał, iż skarżący legitymuje się okresem ponad 15 lat pracy wykonywanej w szczególnych warunkach, a tym samym spełnił wszystkie przesłanki do dochodzonego świadczenia.

Dlatego też Sąd, stosownie do art. 477¹⁴§2 k.p. c., uznając, iż odwołanie skarżącego zasługiwało na uwzględnienie, zmienił zaskarżoną decyzję i przyznał wnioskodawcy prawo do emerytury od dnia 03 kwietnia 2012r., tj. daty złożenia wniosku o emeryturę.